

Євразія

Географічне положення

Мета:сформувати знання про географічне положення материка Євразія; виявити і проаналізувати особливості географічного положення Євразії; проаналізувати особливості берегової лінії материка;поглибити навички роботи учнів із фізичною картою; удосконалити практичні вміння визначати географічні координати точок земної поверхні; виховувати бережливе ставлення до природи Землі.

Обладнання: фізична карта світу, підручники, атласи з географії для 7 класу.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу.

ГЕОГРАФІЧНА НОМЕНКЛАТУРА, стор 31

Хід уроку

I. Організація класу

II. Актуалізація опорних знань, стор 3

III. Мотивація навчальної діяльності, стор 4

IV. Вивчення нового матеріалу, стор 5- 29

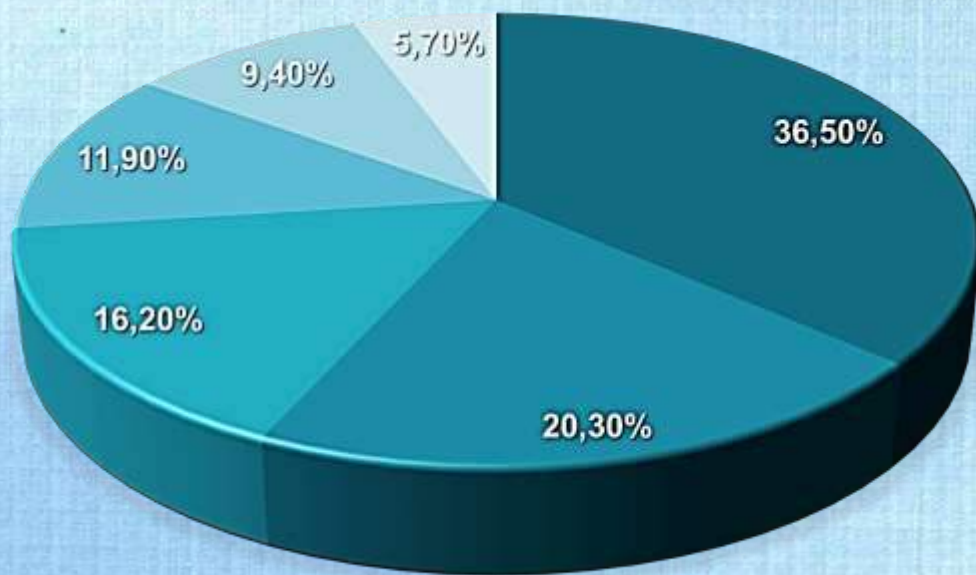
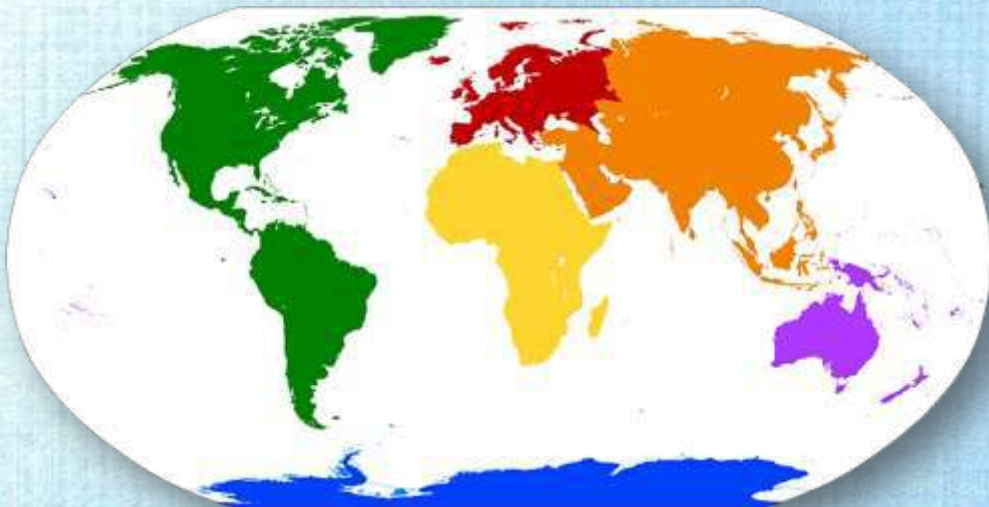
V. Узагальнення, стор 30

Домашнє завдання, стор 31

ПРИГАДАЙТЕ

- Які частини світу розрізняють у Євразії?

- Євразія
- Африка
- Північна Америка
- Південна Америка
- Антарктида
- Австралія

- Зіставте розміри Євразії з розмірами інших материків

Рекорди Євразії

- Найбільший за площею материк
- Омивається водами всіх океанів
- Розташований в усіх півкулях Землі
- Найвища гірська система у світі — Гімалаї
- Найглибше озеро — Байкал
- Найбільше озеро за площею — Каспійське
- Найнижча точка на суші — Мертве море
- Найхолодніша точка світу — м. Оймякон
- Найвологіше місце на Землі — м. Черапунджи
- Найбільший півострів — Аравійський

План вивчення материка

- 1. Загальні відомості.**
- 2. Фізико-географічне положення.**
- 3. Історія відкриття, дослідження та вивчення.**
- 4. Тектонічна будова, особливості рельєфу та корисні копалини.**
- 5. Клімат.**
- 6. Внутрішні води.**
- 7. Природні зони.**
- 8. Населення та політична карта.**

Загальні відомості

Євразія

- Площа — 54,4 млн км²
- Населення — 5,3 млрд осіб
- Середня висота:
 - Європа — 300 м
 - Азія — 950 м
- Найвища точка над р. м. — г. Джомолунгма (8850 м)

ПОРІВНЮЄМО ПЛОЩІ МАТЕРИКІВ

$S = 55$ млн. км², або близько 36.2 % загальної площі суходолу Землі

$S = 30,27$ млн км², враховуючи прилеглі острови займає 5,9 % площі земної поверхні і 20,3 % площі суходолу

$S = 24,709$ млн. км², що становить близько 4,8 % площі планети або 16,5 % площі її суші

$S = 17,8$ млн км²

$S = 13,9$ млн. км², без шельфових льодовиків — 12,6 млн км²

$S = 7,688$ млн. км кв.

Межа між Європою і Азією

Лінією межі між Європою і Азією є:

Уральські гори (р.Емба) → північне узбережжя Каспійського моря (Кумо-Маничська западина) → Азовське море (Керченська протока) → Чорне море → протока Босфор → Мармурове море (протока Дарданелли) → Середземне море → Гібралтарська протока

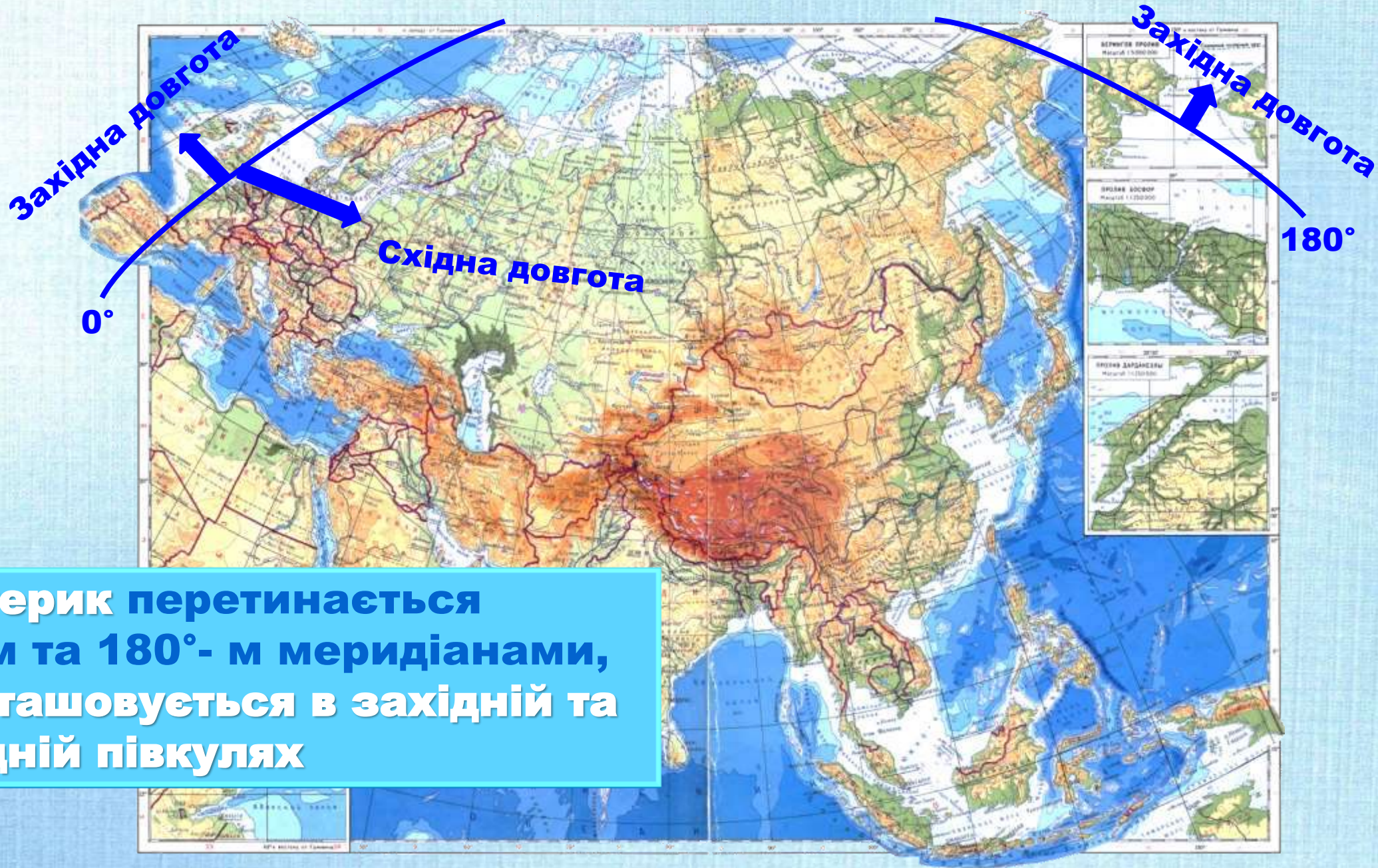

План вивчення ФГП материка

План		Послідовність роботи
1	Положення відносно екватора	Установити, в якій півкулі (Північній чи Південній) розташована;
2	Положення відносно початкового (нульового) меридіана	Установити, в якій півкулі (західній чи східній) розташована
3	Положення відносно океанів та морів	Визначити, які моря та океани омивають береги материка
4	Положення відносно інших материків	Визначити найближчі материки та що їх розділяє (протоки, канали)
5	Положення відносно кліматичних поясів	Визначити, в межах яких КП розташован материк
6	Крайні точки материка	Визначити: <ul style="list-style-type: none">➤ назви крайніх точок (мисів)➤ координати крайніх точок;
7	Протяжність материка	Визначити: <ul style="list-style-type: none">➤ протяжність материка з півночі на південь;➤ протяжність материка із заходу на схід;
8	Особливості берегової лінії	Визначити: <ul style="list-style-type: none">• сильно чи слабо розчленована;• які затоки вдаються в суходіл;• які великі півострови виступають в океан;• які великі острови та архіпелаги розташовані поблизу узбережжя материка

Положення відносно екватора та нульового меридіана

**Материк перетинається
0°- м та 180°- м меридіанами,
розташовується в західній та
східній півкулях**

Положення відносно екватора та нульового меридіана

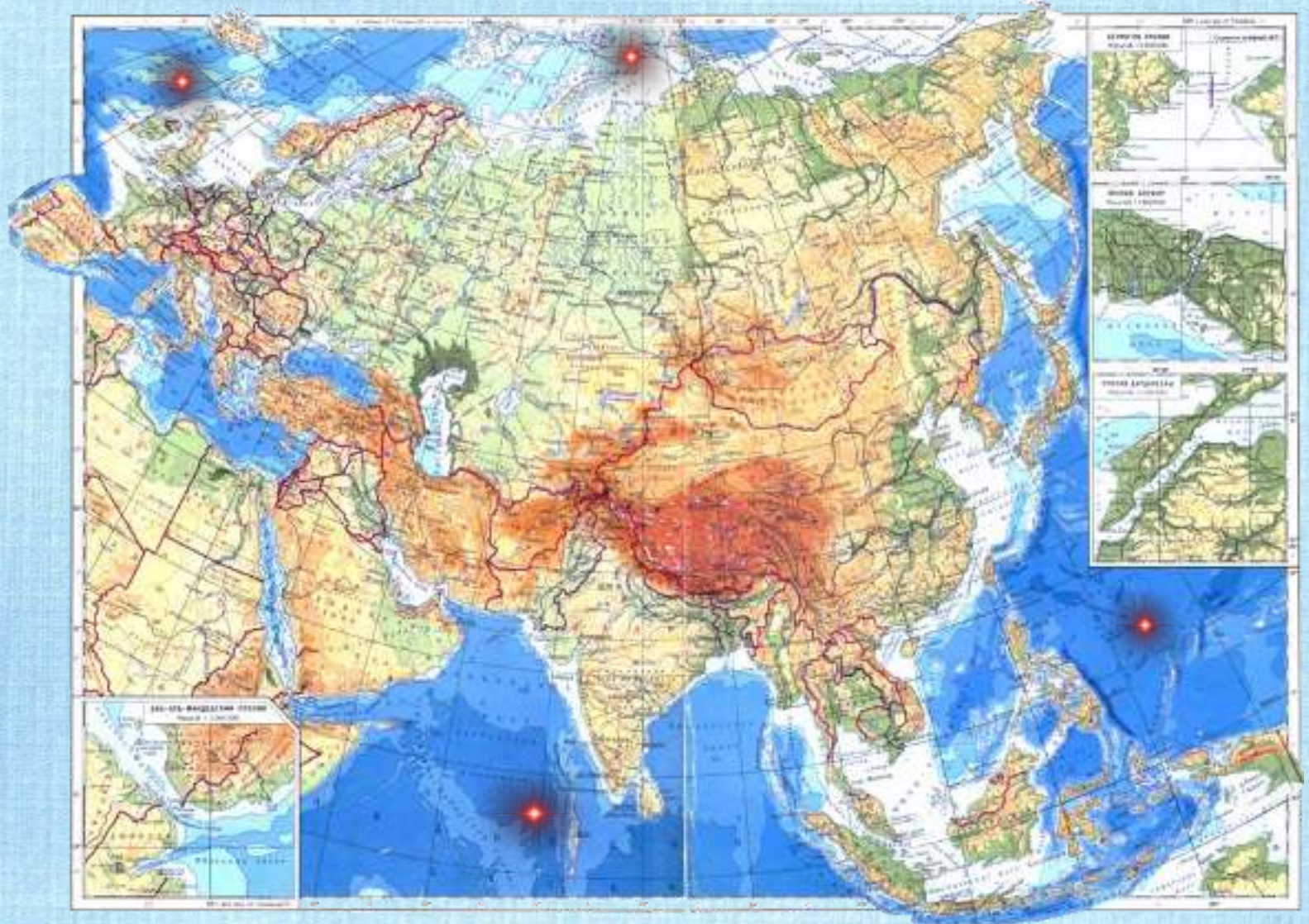
Материкова частина Євразії **не** перетинається екватором і повністю розташовується в північній півкулі

Положення відносно океанів та морів

- Північна Америка омивається водами **чотирьох** океанів

➤ Користуючись фізичною картою, **випишіть моря, що омивають Євразію**

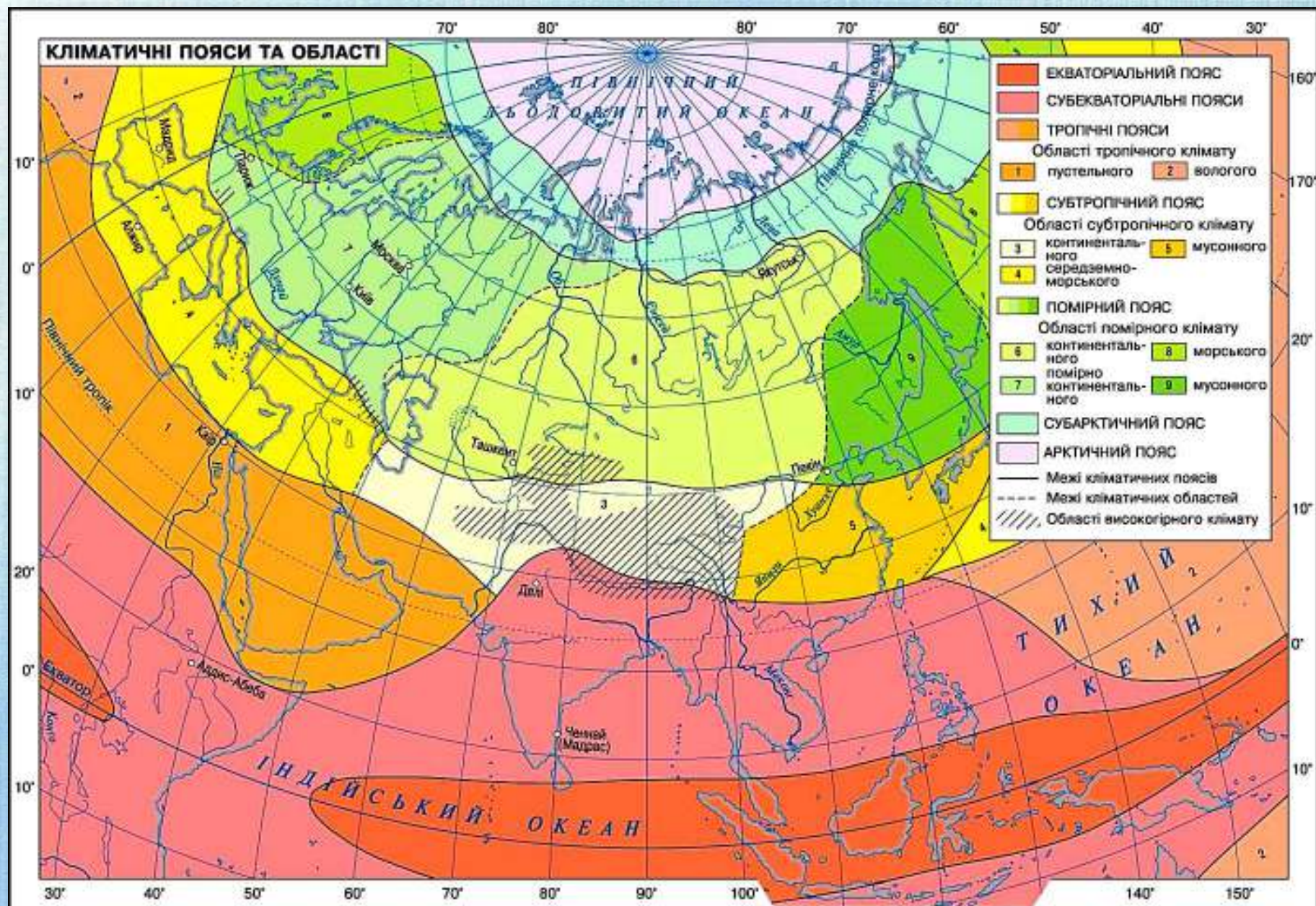
Положення відносно інших материків

Рекорди світу

Найвужчою протокою у світі є Босфор — ширина у найвужчому місці лише 700 м (довжина 30 км). Через Босфор збудовані мости, які сполучають Європу з Азією.

Положення відносно кліматичних поясів

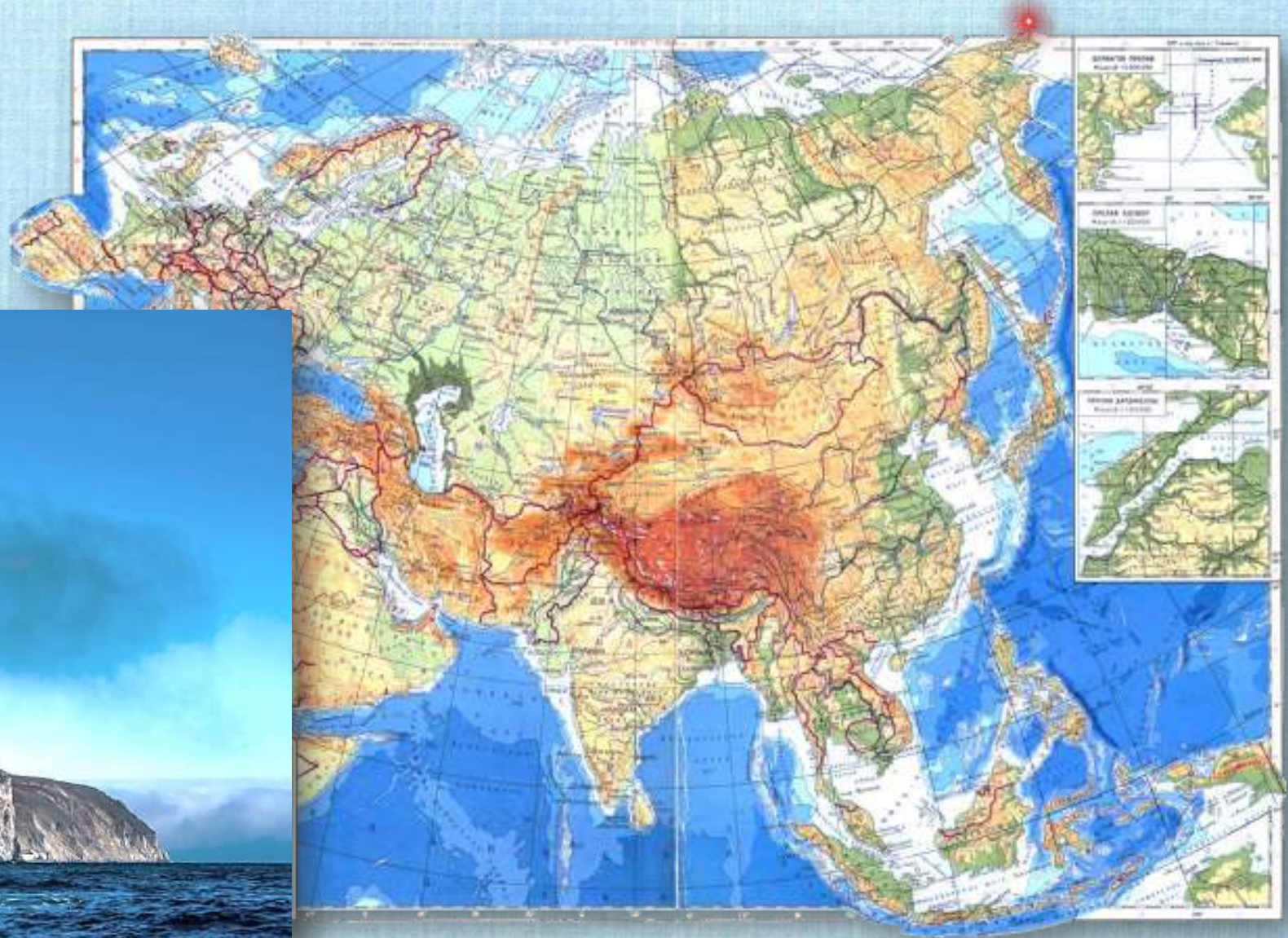
Крайні точки материка

Західна — мис Рока (Піренейський півострів)

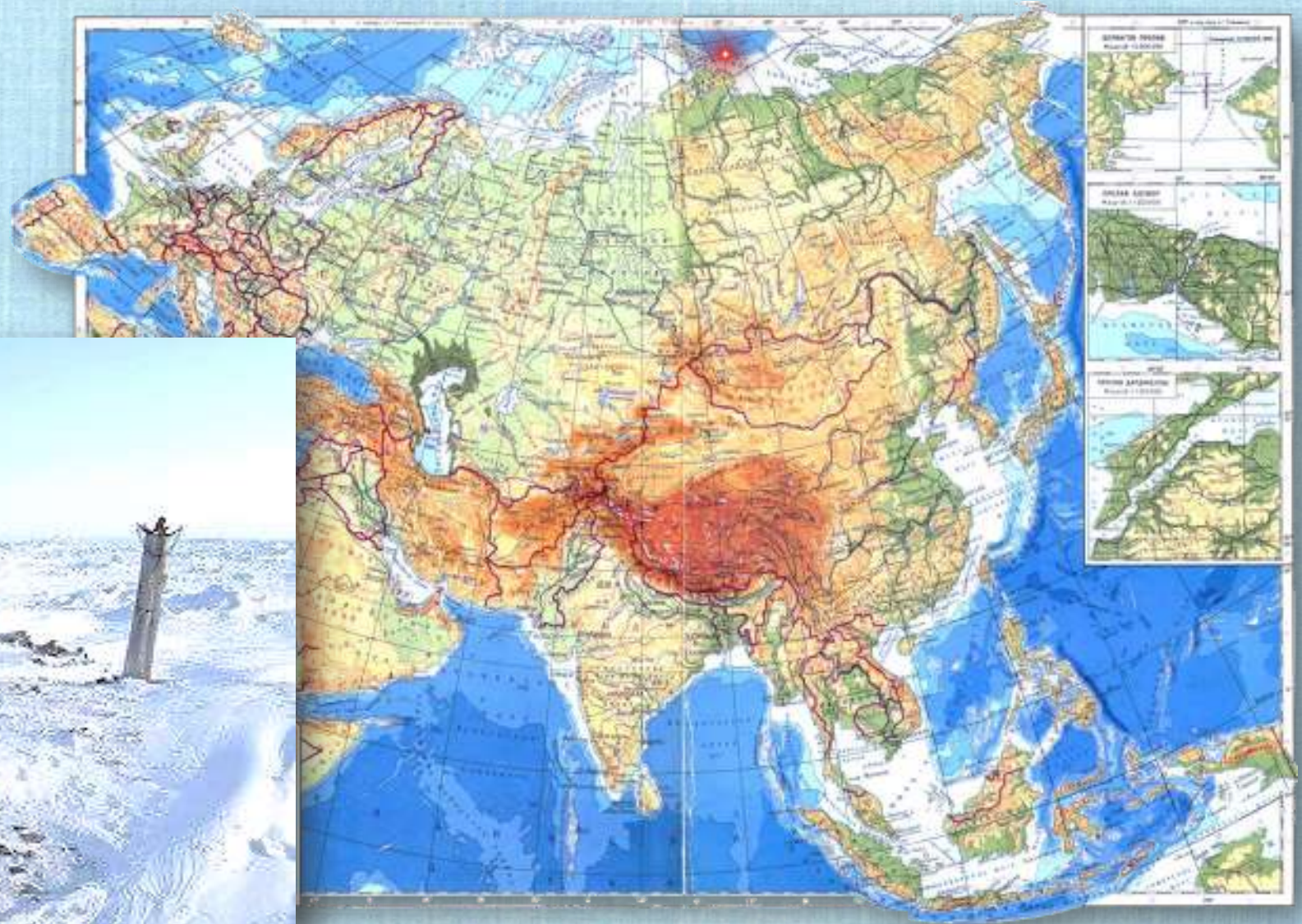
Крайні точки материка

Східна — мис Дежньова (Чукотський півострів)

Крайні точки материка

Північна — мис Челюскін (півострів Таймир);

Крайні точки материка

Південна — мис Піай (півострів Малакка);

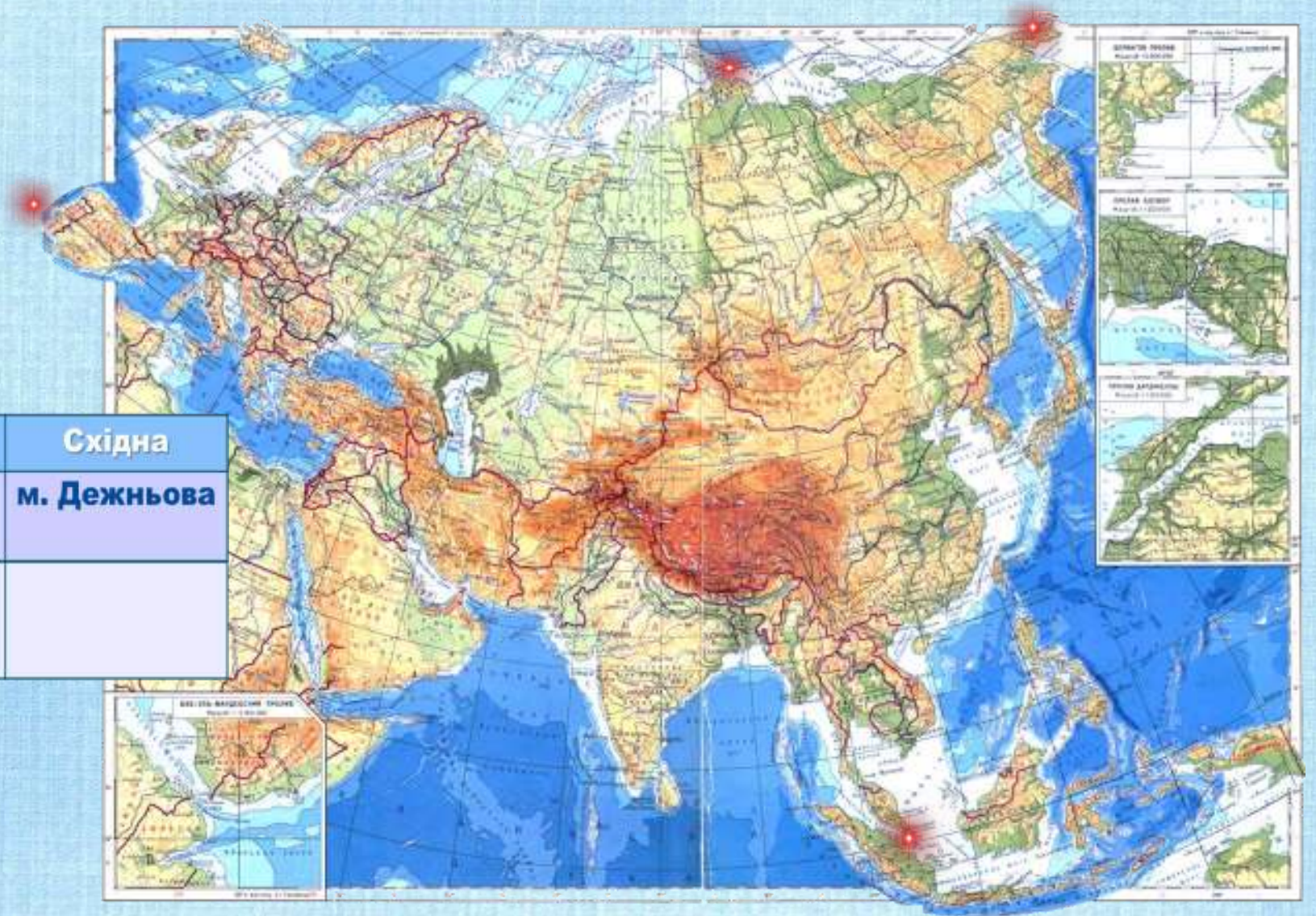

Крайні точки материка

«Картографічна лабораторія»

За допомогою атласу визначити координати крайніх точок материка

Північна	Південна	Західна	Східна
м. Челюскін	м. Піай	м. Рока	м. Дежньова

Протяжність материка

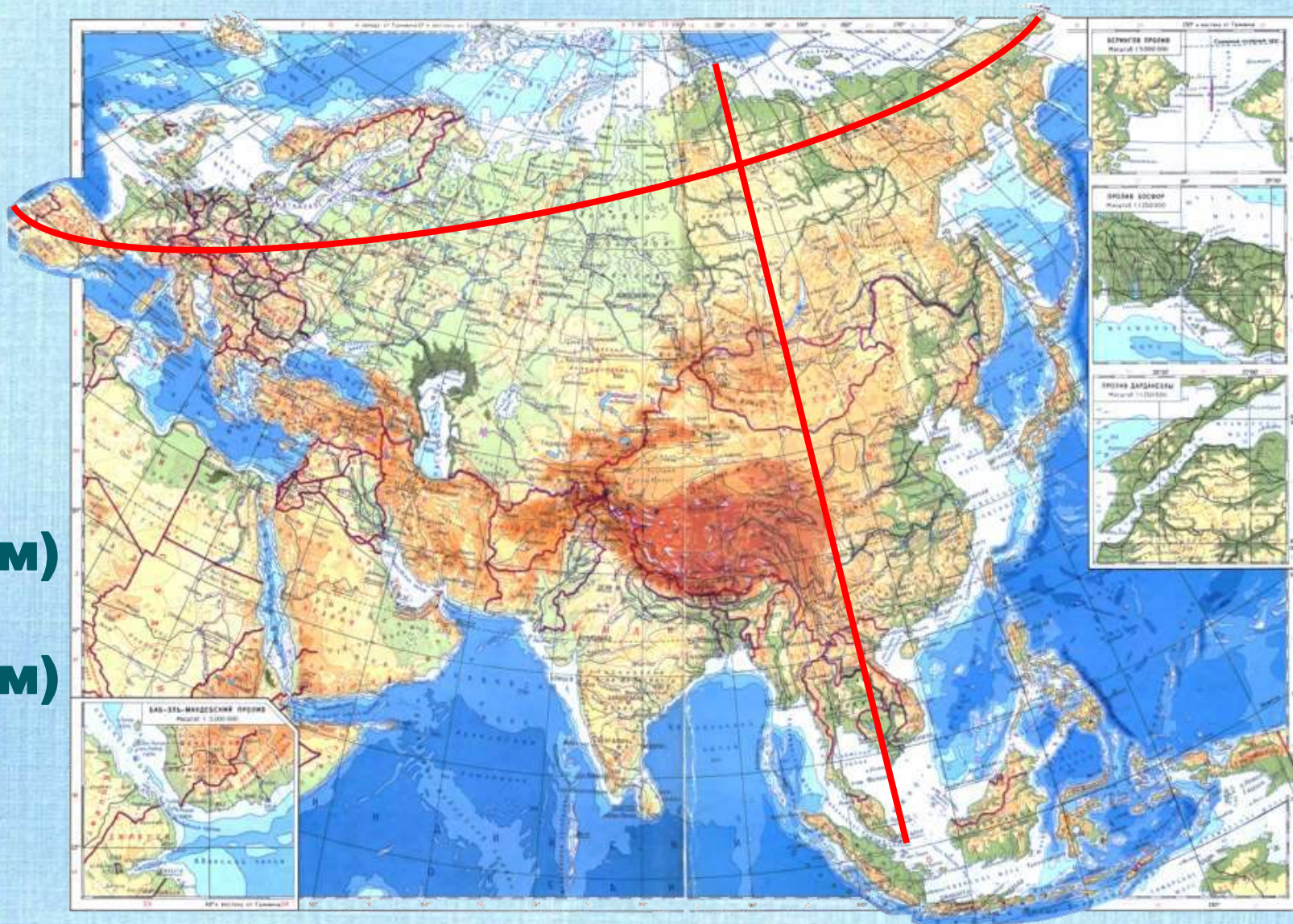
Пн ► Пд – 8 500 км

Зх ► Сх – 16 000 км

«Картографічний практикум»

За допомогою карт атласу визначити відстань в градусах і кілометрах

- Пн → Пд вздовж 100° сх. д. ($1^{\circ} \approx 111$ км)
- Зх → Сх вздовж 40° пн. ш. ($1^{\circ} = 85,4$ км)

Особливості берегової лінії

Робота з картою

1. Усі крайні точки Євразії лежать на півостровах. Назвіть ці півострови.
2. Які водні об'єкти відокремлюють Євразію від Африки і Північної Америки?
3. Назвіть внутрішні моря, що глибоко вдаються в суходіл?
4. Які великі острови лежать біля берегів материка?
5. Назвіть великі півострови Азії.
6. Назвіть великі об'єкти берегової лінії на півдні Євразії

- 1-Євразія-материк складається з двох
- 2-Україна розташована в
- 3-Крайньою західною точкою материка є мис
- 4-Із півночі материк омивають води океану
- 5-Найбільшим півостровом материка є
- 6-Блиьким сусідом Євразії є
- 7-Материк омивається водами океанів
- 8-Береги Євразії

Дослідження та освоєння материка

Опрацюйте матеріал підручника, заповніть таблицю

Час дослідження	Хто досліджував	Район дослідження

ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОСВОЄННЯ МАТЕРИКА

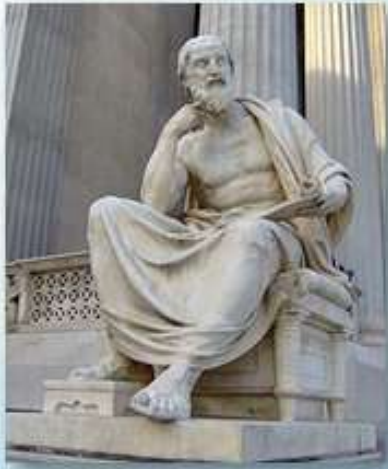
- Першими дослідниками Євразії були **греки та фінікійці**
- Давні греки зробили багато відкриттів на півдні Європи, плавали по Чорному морю, у тому числі й до берегів України, на теренах якої на той час була держава Скіфія

дослідження греків

дослідження фінікійців

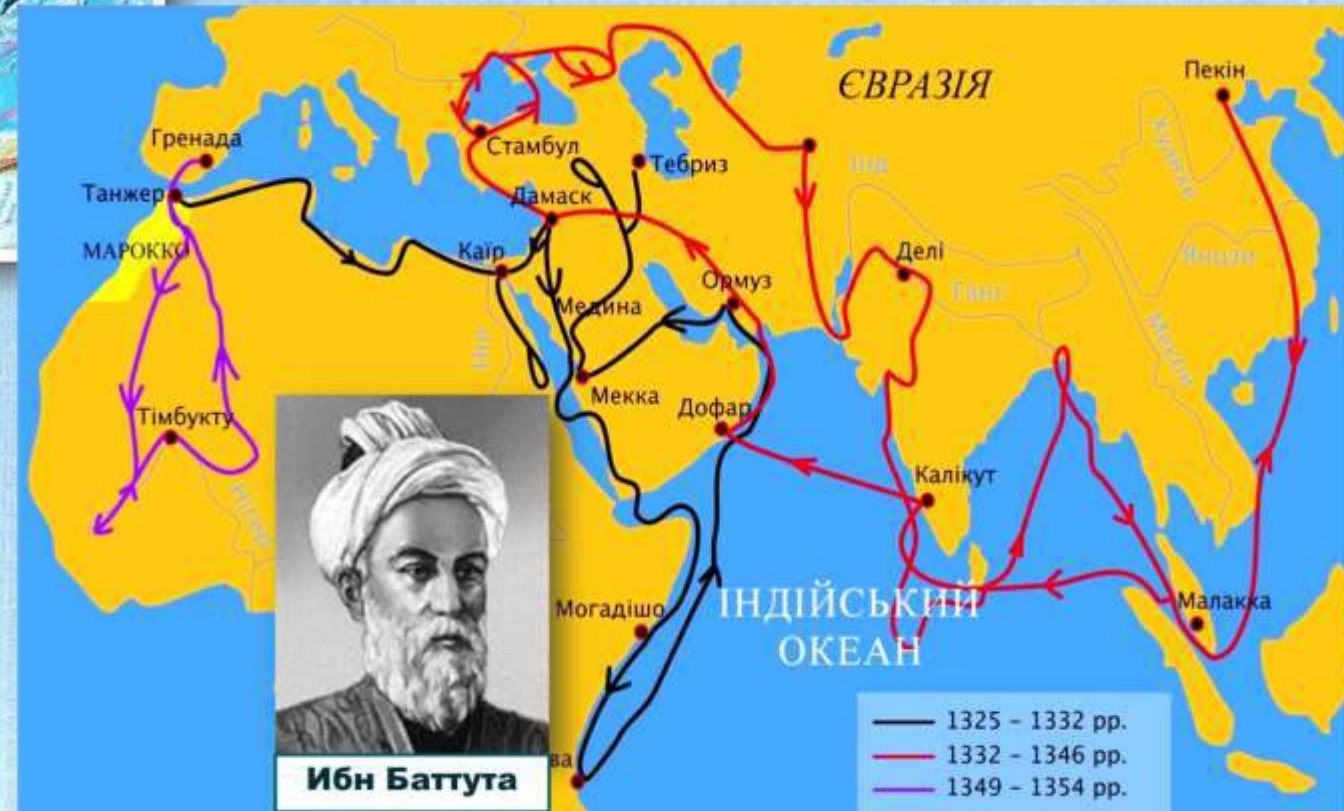
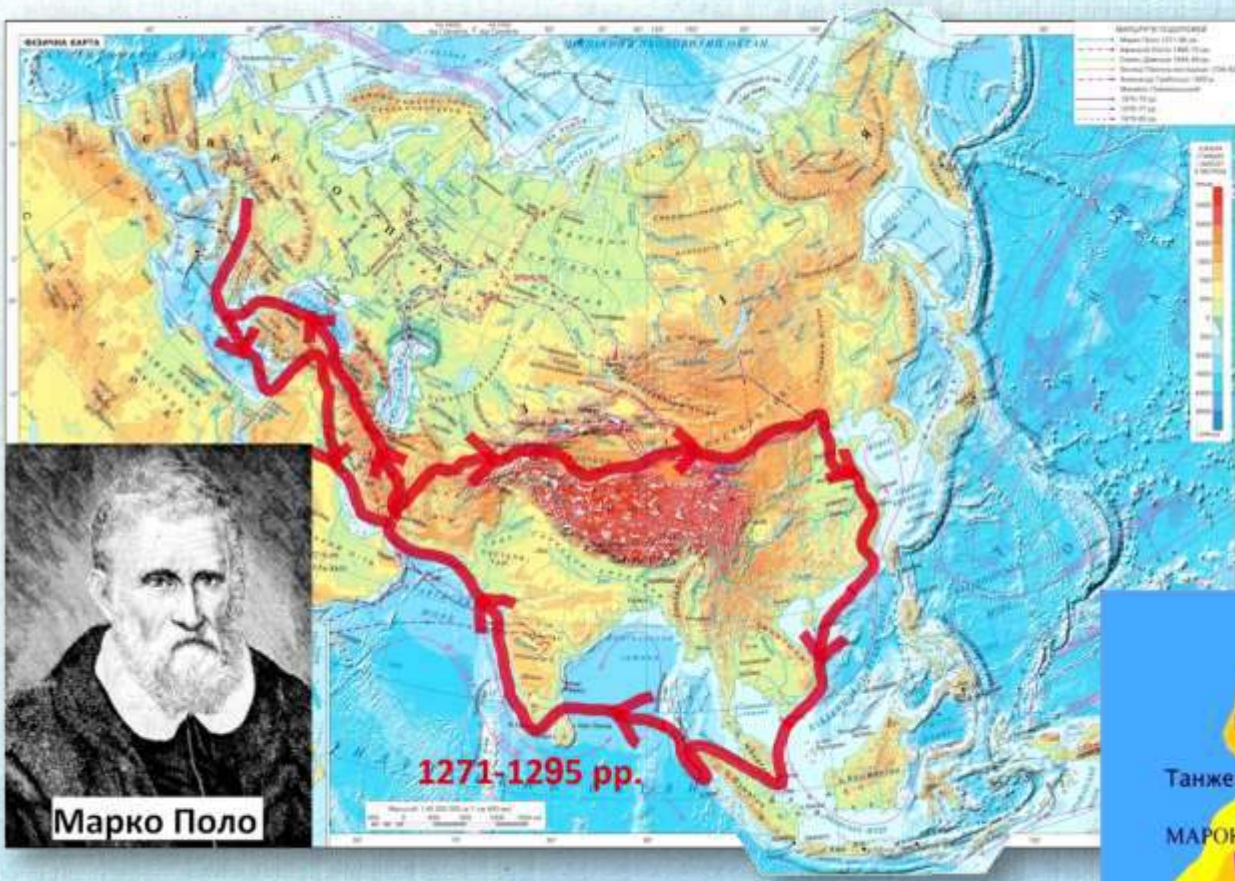
**Геродот (ок. 484 г до н. э. — ок. 425 г до н. э.)
у своїх працях описав усі відомі в ті часи землі**

Мапа світу за Геродотом

- **Першу карту, на якій були зображені Європа, Азія та частина Африки склав давньогрецький вчений, батько географії — Ератосфен**

Дослідження Вілема Баренца

Семен Дежньов

- досяг найвіддаленішого краю сибірської землі — східного мису Азії, названого пізніше його ім'я
- з'ясував, що Азія й Північна Америка розділені протокою

Крайняя точка маршрута

Питус Беринг

1725-1729 гг.

Петербург

Вологда

Великий Устюг

Верхотур'є

Сургут

Енисейськ

Ілімськ

Іркутськ

Якутськ

Охотськ

Нижня Камчатка

Большорецьк

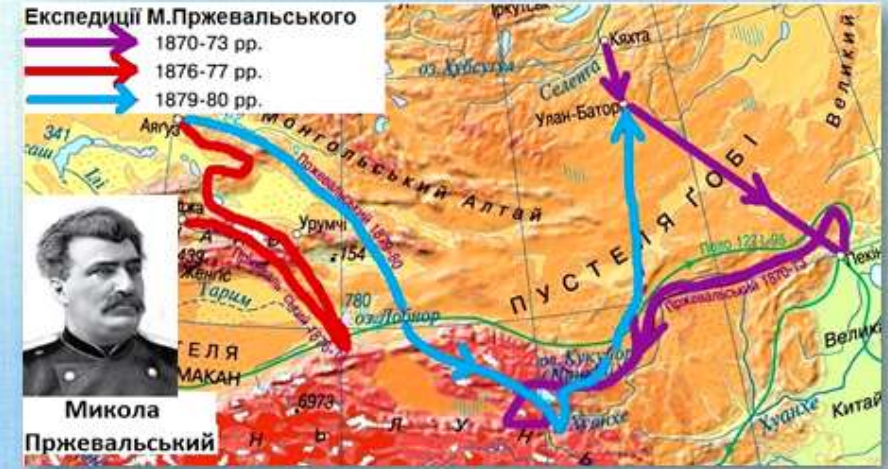
1733-1743рр.

- вивчати важкодоступну, з високими горами і безводними пустелями Центральної Азії почали тільки в XIX ст.
- Петро Семенов-Тянь-Шанський здійснив дві подорожі величезною гірською системою Азії – Тянь-Шанем
- склав першу схему її рельєфу і висотної поясності, відкрив гірські льодовики, дослідив високогірне оз. Іссик-Куль

- Микола Пржевальський здійснив кілька експедицій у 1867–1885 рр. у Центральної Азії
- першим описав і наніс на карту гірські хребти, нагір'я Тибет, пустелі, озера, витoki великих азіатських річок Хуанхе і Янцзи

Дослідження природи

Дослідники природи Центральної Азії О. Восейков, М. Вавілов, Г. Єфремов, Е. Мурзаєв (зліва на право)

Робимо висновки

- Євразія — найбільший материк Землі, який омивається усіма океанами
- Материк має велику протяжність із півночі на південь та із заходу на схід
- Берегова лінія Євразії сильно розчленована
- Географічні відомості про Європу були узагальнені й донесені до наших днів стародавніми греками.
- Усебічно північні та східні райони Азії з XVI ст. досліджували Семен Дежньов, Вітус Беринг; важкодоступну центральну Азію в XIX ст. — Петро Семенов-Тян-Шанський, Микола Пржевальський

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ:

Опрацювати матеріал підручника, конспект, стор 23.

Контурна карта:

Географічна номенклатура

миси: Піай, Челюскін, Рока, Дежньова;
моря: Балтійське, Північне, Середземне, Чорне, Азовське, Баренцове,
Східносибірське, Берингове, Охотське, Японське, Жовте, Східнокитайське,
Південнокитайське, Аравійське;
затоки: Біскайська, Ботнічна, Бенгальська, Сіамська, Аденська, Перська,;
протоки: Дарданелли, Босфор, Гібралтарська, Ла-Манш, Зондська, Малаккська,
Берингова, Лаперуза;
острови: Сицилія, Велика Британія, Ірландія, Шпіцберген, Нова Земля, Сахалін,
Японські, Філіпінські, Великі Зондські (Калімантан, Суматра, Ява), Малі Зондські;
півострови: Піренейський, Апеннінський, Балканський, Кримський,
Скандинавський, Таймир, Чукотський, Камчатка, Корея, Індокитай, Малакка,
Індостан.